

Общински съвет Монтана

3400 Монтана, ул. Извора 1, стая 304 А, тел. 096 394 225

Становище

на ПК по местно самоуправление, регионална политика и
международно сътрудничество

по

Предложение с вх. № 48-00-16/08.08.2023 г. по чл. 29 ал.1 и чл. 27, ал. 1, т. 3 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление от Инициативен комитет за произвеждане на местен референдум.

На свое заседание, провело се на 29.08.2023 г., ПК разгледа Предложението.

С Уведомление, вх. № 08-00-168/08.08.2023 г. Председателят на Общински съвет-Монтана ни уведоми, че с вх. № 48-00-16/08.08.2023 г. е постъпило Предложение по чл. 27, ал. 1, т. 3 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление /ЗПУГДВМС/ от Инициативен комитет за произвеждане на местен референдум. Предложението е местният референдум да се произведе по следния въпрос: „Съгласни ли сте язовир Огоста да не бъде използван за изграждането на соларна фотоволтаична централа за производство на електроенергия на неговата територия“. В Уведомлението с вх. № 08-00-168/08.08.2023 за водеща комисия е определена на ПК по местно самоуправление, регионална политика и международно сътрудничество.

На основание чл. 30, ал. 2 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление изразяваме следното становище по така направеното предложение:

Съблюдаването на изискването, дали въпросът, съдържащ се в предложението за произвеждане на местен референдум, е законосъобразен, е предоставен в правомощията на съответния общински съвет с разпоредбата на чл.

Общински съвет Монтана

31, ал. 1, изр. 2 от ЗПУГДВМС, според която ако общинският съвет установи, че въпросът е незаконосъобразен, с мотивирано решение отказва произвеждането на местен референдум.

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 1 от ЗПУГДВМС, местен референдум се произвежда в община, район или кметство за пряко решаване на въпроси от местно значение, които законът е предоставил в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството. Целта на закона е въпроси от компетентност на органите на местно самоуправление или местна администрация - Общински съвет, кмет на район или кметство, да бъдат разрешени не от тях самите съобразно правомощията им, разписани в ЗМСМА, а пряко от гражданите на съответната община, район или кметство. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 26, ал. 4 от ЗПУГДВМС, че приетото с местен референдум решение не подлежи на последващо одобрение, а произвежда преки последици. Анализът на посочените разпоредби сочи на извода, че предмет на местен референдум може да бъде само въпрос от компетентността на съответния общински съвет или кмет.

Преценката за законосъобразността на конкретното предложение налага анализ на разпоредбите относно собствеността и ползването на язовирите и правомощията на съответните местни и държавни органи в това отношение.

Собствеността и управлението на водите в Република България се регулират от разпоредбите на Закона за водите /ЗВ/.

Съгласно разпоредбата на чл. чл. 11, ал. 1, т. 1 от ЗВ публична държавна собственост са водите в язовирите – държавна собственост.

На основание чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗВ публична държавна собственост са комплексните и значимите язовири, изброени в Приложение № 1 към Закона.

Язовир „Огоста“ е включен в Списъка на комплексните и значими язовири по това Приложение под № 31.

От това следва, че язовир „Огоста“ е публична държавна собственост. Публична държавна собственост е и водата в язовира.

Тези обстоятелства са отразени в Акт № 4135 за публична държавна собственост от 29.04.2020 г. В т. 10 на Акта е посочено, че яз. „Огоста“ се

управлява от Министъра на земеделието, храните и горите /сега Министър на земеделието и храните/.

Съгласно разпоредбата на чл. 46 от ЗВ за ползване на воден обект, вкл. за изграждане на плаващи съоръжения в язовири /чл. 46, ал. 1, т. 1, б. „е“/ се издава разрешително. Тази разпоредба е възпроизведена и в чл. 50 от ЗВ, а компетентният орган за издаване на разрешителното е определен в чл. 52 от ЗВ. За комплексните и значими язовири по приложение № 1, вкл. за ползване на яз. „Огоста“ компетентният орган за издаване на разрешителното е Министърът на околната среда и водите.

С пар. 31 от Преходни и заключителни разпоредби към [Закона за изменение и допълнение на Закона за водите](#) (ДВ, бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г.; изм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.; изм. и доп., бр. 58 от 31.07.2015 г.; изм. и доп., бр. 55 от 03.07.2018 г.) е предвидено комплексните и значими язовири, включително водохранилищата им до най-високо водно ниво и събирателните им деривации, по [приложение № 1](#) да се стопанисват от юридически лица със сто на сто държавно участие или от юридически лица със смесено държавно и общинско участие, в които държавата има мажоритарен дял, или от търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с държавно участие. Условието и редът за предоставяне за стопанисване и управление на язовирите - публична държавна собственост, включени в [приложение № 1](#), се определят с акт на Министерския съвет по съвместно предложение на министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието, храните и горите и министъра на енергетиката. Язовирите по [ал. 1](#) се предоставят за стопанисване и управление с акт на Министерския съвет.

По реда на тези разпоредби яз. „Огоста“ не е предоставян за стопанисване нито на Община-Монтана, нито на юридическо лице с общинско участие.

Реализирането на посоченото в мотивите на предложението за произвеждане на местен референдум инвестиционно намерение е подчинено и на разпоредбите на Закона за устройството на територията /ЗУТ/. Видно от Акта за публична държавна собственост местонахождението на язовир „Огоста“ обхваща територията на две общини - на Община Монтана и на Община Берковица. Ето защо, на основание чл. 148, ал. 3, т. 1 от ЗУТ компетентният орган за издаване на

евентуалното разрешение за строеж на фотоволтаичната инсталация ще бъде областният управител, а не главният архитект на общината.

Освен това, с Постановление № 181 на МС от 20.07.2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност яз. „Огоста“ е обявен за стратегически обект - язовир с национално значение за питейно водоснабдяване.

От анализа на горните разпоредби следва, че Община Монтана не е собственик на яз. „Огоста“ и няма никакви права, респ. задължения относно стопанисването и управлението на язовира. На органите на местно управление законът не е предоставил никакви правомощия в тази сфера. Община Монтана няма правната възможност нито да се разпорежда с правото на собственост на яз. „Огоста“, нито да учредява ограничени вещни права върху неговата територия, респ. да го отдава на концесия или под наем. Община Монтана, респ. органите на местно самоуправление в Общината, не участват в предвидените от закона административни производства по разрешаването, изграждането и контрола на съоръжения на територията на яз. „Огоста“, от типа на визираното в предложението за местен референдум. Тези производства се развиват пред други органи.

Ето защо, въпросът за ползването на язовир „Огоста“ за изграждане на соларна фотоволтаична централа за производство на електроенергия на негова територия не е от компетентност на Общински съвет Монтана или на Кмета на Община Монтана, а от компетентност на държавни органи. Поради липсата на компетентност за решаването на този въпрос от органите на местно самоуправление, не може да бъде постигната целта на местния референдум за пряко действие на решението, взето от местното население.

Освен това, въпросът за ползването на яз. „Огоста“ е от национално, а не от местно значение, тъй като същият е обявен от държавата за стратегически обект с национално значение.

От гореизложеното следва, че по така формулирания въпрос не са налице предпоставките на чл.26, ал.1 от ЗПУГДВМС, поради което предлагаме Общински съвет Монтана да вземе следното

Решение:

„На основание чл. 21, ал. 1, т. 20 от ЗМСМА и чл. 31, ал. 1, изр. 2 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление отказва произвеждане на местен референдум по въпроса: „Съгласни ли сте язовир Огоста да не бъде използван за изграждането на соларна фотоволтаична централа за производство на електроенергия на неговата територия“, тъй като не са налице предпоставките по чл. 26, ал. 1 от ЗПУГДВМС, а именно: въпросът не е от местно значение и не е от компетентност на органите на местно самоуправление в Община Монтана.“

МП/

Председател: /П/

/Людмил Джурджов/